

I. KONFERENCA SLOVENSКИH MLADIH RAZISKOVALCEV, PODIPLOMSKIH IN DODIPLOMSKIH ŠTUDENTOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Ljubljana, prostori Instituta »Jožef Stefan«,
19. in 20. julij 2012

Z organizacijo I. Konference slovenskih mladih raziskovalcev, podiplomskih in dodiplomskih študentov iz sveta in Slovenije je Svetovni slovenski kongres nadaljeval in nadgradil dosedanja strokovna srečanja. Konferenca je potekala 19. in 20. julija 2012 v prostorih Instituta Jožef Štefan v Ljubljani.

Konference se je udeležilo preko 250 mladih strokovnjakov iz Slovenije, Avstrije, ZDA, Nemčije, Italije, Škotske, Velike Britanije, Kanade in Nizozemske. Častni pokrovitelj dogodka je bil predsednik Republike Slovenije, dr. Danilo Türk. Konferenco smo pripravili v sodelovanju z Inštitutom »Jožef Štefan« in s finančno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Študentske organizacije Univerze v Mariboru, Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, Univerze v Ljubljani, Društva mladih raziskovalcev Slovenije ter sponzorjev: MIK Celje d.o.o. in Riko hiše d.o.o.

Cilj strokovnih posvetov Svetovnega slovenskega kongresa je odkrivanje in povezovanje vseslovenskih talentov doma in po svetu; glavni namen tokratnega srečanja pa je bil predvsem medsebojno spoznavanje ter povezovanje mladih raziskovalcev in študentov iz sveta in Slovenije na znanstvenem in gospodarskem področju.

Ob začetku konference smo izdali zbornik s prispevki in CV sodelujočih v programu. Zbornik je priloga vsebinskemu poročilu.

Uvodni pozdravi

Uvodoma so navzoče pozdravili predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Boris Pleskovič, prof. dr. Jadran Lenarčič, direktor Instituta »Jožef Stefan, Ljudmila Novak, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, Rajko Sabo, predstavnik Ministrstva RS za gospodarski razvoj in tehnologijo, Franc Pukšič, predsednik komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, dr. Franci Demšar, Agencija za raziskovalno dejavnost RS in Janez Škrabec, direktor podjetja Riko hiše d.o.o., ki je svoj nagovor zaključil z besedami, naj najboljši rojaki na tujem najdejo priložnost v Sloveniji, »da Slovenijo ponotranijo in postanejo del naše skupne zgodbe.«

Uvodna predavanja

Organizatorji smo uspeli nagovoriti kar nekaj najbolj uglednih mož s področja znanosti, ki so navdušili s svojimi predavanji. Ta del programa je povezoval prof. dr. Jadran Lenarčič, direktor Instituta »Jožef Štefan«. Opozoril je na izjemne potenciale naših raziskovalcev, ki pa jih največkrat neambiciozni in premalo vizionarski ne izkoristimo, tudi zaradi prevelike gonje za zaslužkom.

Akad. prof. dr. Jože Trontelj, predsednik SAZU je spregovoril o mladih v znanosti in o potrebi po vzpostavitvi novega svetovnega reda; Glede zaklada, ki ga ima vsak narod v talentih svoje mladine, je dejal: »Če država že ne more vložiti primerne količine denarja v usposabljanje ljudi, ki naj bi čez nekaj let prevzeli skrb za ustvarjanje najboljšega, kar lahko narod doseže na področjih kulture, znanosti in gospodarstva, lahko stori vsaj nekaj za prihodnjo usodo teh odličnih mladih ljudi, smetane generacije«.

Dr. Mark Pleško je mladim predstavil svojo izkušnjo vrnitve iz tujine v Slovenijo, kjer sedaj uspešno vodi svetovno priznano podjetje Cosylab. Izpostavil je povezanost poslovnosti in čiste znanosti, predvsem pa socialne mreže, ki odpira marsikatero poti v svet uspešnega raziskovalnega dela in poslovanja. Dr. Laurence Hewick, predsednik raziskovalno-marketingške podjetja Hewick Research

Inc. s Kanade je predstavil analize raziskav selitev intelektualcev, t.i. bega možganov - lahko je oboje - obogatitev in hkrati izguba za posamezni narod oz. ekonomijo.

Sprejem predsednika R Slovenije, dr. Danila Turka, častnega pokrovitelja konference, Ljubljana, Vila Podrožnik, 19. julij 2012, ob 18. uri.

Udeležence konference je v Vili Podrožnik sprejel tudi predsednik RS. V svojem nagovoru je poudaril: »Prav je, da naši raziskovalci v čim večjem številu odhajajo v tujino, zagotoviti pa moramo tudi razmere, v katerih se bodo lahko vračali in v katerih bodo tudi tuji raziskovalci v čedalje večjem številu prihajali k nam.«

Študijsko raziskovalne izkušnje na tujem

V obsežnem in osrednjem sklopu o študijsko raziskovalnih izkušnjah na tujem, ki je bil na programu drugega dne konference, smo k sodelovanju povabili študente in mlade raziskovalce, ki so predstavili svoje izkušnje študija na tujem in svetovali bodočim študentom, ki bi želeli znanje in izkušnje pridobiti ali nadgraditi izven slovenskih meja.

Sklopu je predsedoval doc. dr. Matej Accetto, docent za pravo na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, tudi sam nekoč študent univerze v tujini- Univerze Harvard.

Prof. dr. Jure Leskovec, ki poučuje in raziskuje na Stanfordski univerzi v ZDA, je mladim predstavil, kako uspeti pri vpisu in študiju na ameriških univerzah. Rok Sekirnik je opisal svojo izkušnjo študija na Oxfordski univerzi v Veliki Britaniji; tam je najprej študiral kemijo, sedaj pa pripravlja doktorat in je hkrati vodilni predstavnik Društva slovenskih študentov v Oxfordu. Tudi mag. Igor Cesarec, mag. Miha Uratnik in Veronika Rezelj so navzočim svetovali glede študija na tujem, še posebno v Angliji.

V drugem delu sklopa so se predstavili še Monika Ban Zlatev, ki je v Nemčiji študirala pravo in finance, Matej Petrišič je govoril o tem, kako preživeti magistrski študij v tujini in pri tem uživati; izkušnje je pridobival na Univerzi v Cambridgeu. Dr. Boštjan Dvořák, ki predava in raziskuje na Humboldtovi Univerzi v Berlinu, je predstavil zanimivosti jezika in kulture slovenskih zdomcev v Nemčiji. Gregor Jesenko, ki študira na Fakulteti za fiziko na Dunaju, je mladim spregovoril o zelo aktualni temi; o razlikah med študijem v Sloveniji in študijem v Avstriji.

Študijsko raziskovalne razmere v Sloveniji in čezmejno sodelovanje

Naslednji programski sklop o pogojih študija in raziskovanja v Sloveniji in čezmejnem sodelovanju je uvedel in vodil prof. dr. Danijel Rebolj, rektor ter profesor gradbene in prometne informatike Univerze v Mariboru.

Neža Pajnič s Centra RS za mobilnost in evropske programe, izobraževanja in usposabljanja je predstavila EURAXESS - mrežo evropskih informacijskih sistemov, ki nudi pomoč mladim, ki želijo začeti ali nadaljevati kariero v drugi državi. Alenka Prvinšek Persoglio z Mednarodnega centra za razvoj migracijske politike na Dunaju, je govorila o problematiki bega možganov iz EU v čezmorske dežele, ZDA, Avstralijo, Kanado, kar, kot kaže, ne bo omogočilo uresničiti strategije in temeljnih ciljih Unije, da postane najbolj dinamično in konkurenčno gospodarstvo na svetu. Aljaž Gaber, predstavnik Študentske organizacije Univerze v Ljubljani je govoril o vlogi študentske organizacije pri zagotavljanju dobrih pogojev za študij in spodbujanju mobilnosti mladih. Mag. Štefan Čok, sodelavec Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI v Trstu je orisal plodno sodelovanje študentov zgodovine Univerze v Trstu in študentov Univerze na Primorskem. Miha Rihar, predsednik Društva mladih raziskovalcev Slovenije je poudaril pomembnost povezovanja mladih znanstvenikov in raziskovalcev, ter med drugimi izpostavil sodelovanje društva z Evropskim svetom doktorskih kandidatov in mladih raziskovalcev Eurodoc.

Sodelovanje med slovenskimi raziskovalci v tujini in delovnimi partnerji v Sloveniji

Pomemben del programa konference smo posvetili povezavam raziskovalne sfere z gospodarstvom in tako mladim udeležencem konference izpostavili študijske smeri, ki nudijo večjo možnost ustrezne zaposlitve.

Sklopu je predsedoval prof. dr. Dragan Marušič, rektor Univerze na Primorskem.

Zaira Vidali s Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI je orisala prednosti in pomanjkljivosti študija pripadnikov slovenske narodne skupnosti iz Italije v Sloveniji in kasnejše možnosti zaposlovanja. Svoj pogled iz tujine na akademsko delo v Sloveniji je strnil dr. Aljaž Ule, predavatelj na Univerzi v Amsterdamu. Dr. Urška Vrhovšek, raziskovalka na Inštitutu Fondazione Edmund Mach v Italiji je predstavila primer raziskovalnega sistema avtonomne pokrajine Trento, ki temelji na originalni povezavi raziskovalne dejavnosti in gospodarstva-primer pridelave in predelave hrane. Podoben sistem bi bili lahko vzpostavili tudi v Sloveniji, saj so naravni pogoji enaki.

V drugem, zelo pomembnem delu skopa, ki ga je povezoval dr. Edvard Kobal, direktor Slovenske znanstvene fundacije, so predstavniki uspešnejših slovenskih podjetij in institutov prikazali, kako slovenski raziskovalci na tujem tudi po vrnitvi v Slovenijo lahko uspejo in dosežejo vrhunske rezultate. O teh možnostih so spregovorili: dr. Jadran Lenarčič, direktor IJS; Boris Dular, direktor Kadrovskega sektorja Krke; Marta Strmec, direktorica splošno kadrovskega sektorja Trima Trebnje; Tomaž Požin, vodja službe za kontroling in razvoj MIK-a Celje. Laurence Hewik, Hewick Research Inc., iz Kanade pa je za zaključek spregovoril o mladih znanstvenikih kot podjetnikih.

* * *

Zaključki in sklepi konference

Predavateljem in drugim udeležencem konference smo s prvim srečanjem študentov, mladih raziskovalcev, znanstvenikov, profesorjev in podjetnikov omogočili, da so se spoznali, sodelovali v diskusijah ter izmenjali izkušnje in znanja. Povezav in koristnih razprav je v akademskem prostoru v Sloveniji vse premalo, posebno pa pogrešamo vključevanje odličnih potencialov, ki jih nosijo Slovenci na tujem. Predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, dr. Boris Pleskovič in direktor Instituta »Jožef Stefan« prof. dr. Jadran Lenarčič sta na koncu konference povzela nekaj sklepov in zaključkov.

Nujna povezava s slovenskimi strokovnjaki po svetu

Danes, ko je slovenska država v gospodarski in politični krizi, še kako potrebujemo dober nasvet, idejo in priložnost, ki je doma ne vidimo ali spoznamo, v širnem svetu, kjer so uspeli številni Slovenci, pa jih je veliko. Uspešna in ugledna podjetja, univerze, inštituti pa so odlični toliko, kolikor imajo izjemnih in v celoto povezanih posameznikov. Svetovni slovenski kongres prav zato vztraja pri organizaciji vsakoletnih strokovnih srečanj, saj so kljub sodobnim informacijskim tehnologijam še vedno potrebna; in so prav zaradi koristih osebnih srečanj in domoljubnega naboja nenadomestljiva. In kot je v nagovoru dejal dr. Boris Pleskovič: »Tako naša kot tudi druge evropske države in podjetja bi se morala v večji meri zavedati, da so vrhunski, sposobni in nadarjeni kadri ključnega pomena za razvoj in povečanje produktivnosti, inovativnosti in zaposlovanja.«

Organizatorji smo bili navdušeni nad številno udeležbo in pozitivnim gledanjem sodelujočih v programu in drugimi navzočimi. Svetovni slovenski kongres si bo v sodelovanju s so-organizatorjem prizadeval, da bo enkratno vzdušje udeležencev, poznanstva in dobre ideje, ter smisel takih strokovnih srečanj ohranjal in nadgrajeval.